

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning
Dnr KS 2025/ 0280
Datum: 2025-12-04

Till: Kommunstyrelsen

Taxor V/A

Anläggningstaxan lämnas oförändrad.

Brukningstaxan föreslås höjas med 9% för att för att täcka resultatförändringen på totalt 13,2 mkr.

Utöver nivåjusteringar i taxan föreslås vissa justeringar i taxans övriga paragrafer avseende taxan i stort där texten anpassats och definitioner har uppdaterats. Paragraferna 3, 5.1 och 6.2 uppdateras och justeras.

Efter uppdrag från styrelsen till Roslagsvatten om att utreda debitering av sporthallar föreslås att reducerad avgift införs för lager- och förrådsutrymmen och sporthallar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Brukningstaxan höjs med 9% enligt upprättat förslag till ny va-taxa
2. Övriga punkter i va-taxan justeras avseende förtydliganden och ändringar i punkterna 3, 5.1 och 6.2 enligt ändringsförslag.
3. Anläggningstaxan lämnas oförändrad
4. Ny va-taxa börjar gälla från och med den 1 april 2026.

Ärendet

Den allmänna va-verksamheten ska vara självfinansierande genom avgifter som regleras i va-taxan. Som va-huvudman är Österåkersvatten skyldig att se över va-taxan så att den speglar kostnaderna för att bygga ut den allmänna va-anläggningen enligt va-planen och för att på ett säkert sätt sköta och underhålla den.

Va-taxans avgifter ska vara rättvist fördelade efter den nytta som en fastighet anses ha av den allmänna va-anläggningen. Dessutom gäller självkostnadsprincipen vilken innebär att avgiften inte får vara större än vad som behövs för att täcka de nödvändiga kostnader som krävs för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen inom kommunen.

Inom va-området sker hela tiden en utveckling i form av ny praxis och nya former av bebyggelse eller andra typer av behov i samhället som gör att taxan behöver uppdateras. Taxan behöver därför uppdateras för att följa lagkraven. För att uppnå detta föreslås va-taxan ändras enligt följande.

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften är den engångsavgift som en fastighetsägare betalar för att ansluta sin fastighet till den allmänna va-anläggningen. Den ska täcka fastighetens del av kostnaderna för utbyggnaden av reningsverk, vattenverk, pumpstationer, huvudledningar och ledningsnätet fram till tomtgräns.

Österåkersvatten är i en fas där merparten av projekten är självfinansierande med den nuvarande nivån på taxan. Detta gör att det för närvarande inte finns behov att höja taxan utan den kan ligga kvar på samma nivå sedan tidigare. Taxan föreslås därmed lämnas oförändrad 2026.

Hur taxan utvecklas framöver beror på framtida behov och förutsättningar.

Brukningsavgift

Brukningsavgiften är den periodiska avgift som en fastighetsägare betalar när denna har anslutit sin fastighet till den allmänna va-anläggningen. Den ska täcka fastighetens del av kostnaderna för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften. Va-taxan ska enligt lagen om allmänna vattentjänster vara skäligt och rättvist fördelad efter både den kostnad och den nytta som föreligger när en fastighet är ansluten till den befintliga Va-anläggningen.

Höjningen av brukningstaxan på 9% behövs för att täcka resultatförändringen på totalt 13,2 mkr. Kostnadsökningarna hänför sig framför allt till ökade räntekostnader för nybyggnationen av det nya reningsverket ÖVAR och ökningen av reinvesteringar samt tillkommande avskrivningar för dessa. Övriga driftskostnader ökar också, men kompenseras av intäkter från fler kunder och ökad förbrukning.

Taxehöjningen beräknas träda i kraft den 1/4-26. Varför nio månaders intäktshöjning ska täcka tolv månaders kostnader. Om höjningen gjorts den 1/1 i stället hade höjningen blivit 7%.

Tabellen nedan visar de största enskilda orsakerna till den höjda brukningstaxan.

Taxehöjning 2026	%
Brukningsintäkter	-10,3%
Periodiserade anläggningsintäkter	-2,5%
Intäkter, övriga	2,5%

ÖVAR	5,9%
Inköp, övriga	-0,4%
Externa tjänster	0,9%
IT	0,7%
Konsultkostnader	0,9%
Ökning av reserv	1,2%
Rörelsekostnader, övriga	1,2%
Personalkostnader	2,3%
Avskrivningar	5,9%
Räntenetto	0,6%
TOTALT	9,0%

Övriga föreslagna ändringar av va-taxan

Föreslagna ändringar finns redovisade i ändringsförteckningen, bilaga 2.

Det har gjorts vissa redaktionella ändringar, införandet av tydligare definitioner och språkliga anpassningar för att öka tillgängligheten.

Uttryck anpassas till sedvanliga i va-branschen och i överensstämmelse med Svenskt Vattens taxebegrepp. Ingen ändring i innebörd är avsedd.

För lager- och förrådsutrymmen, dit endast anställda har tillträde, samt sporthallar införs en reduktion av anläggningsavgiften på så sätt att bostadsenhetsavgiften (tidigare lägenhetsavgift) reduceras med 50%. Anledningen till detta är att dessa utrymmen genom dess utformning som de enligt bygglov kan nyttjas för är begränsad i nyttohänseende, något som därtill bekräftas av det påtagligt lägre förbrukning av vatten för denna kategori av verksamheter. I situationer när en viss typ av användning har en lägre nytta på detta vis brukar den betecknas ”uttunnad”. Med hänvisning till att en va-taxas utformning och konstruktion ska bygga på principen om skälighet och rättvisa bör sådana ytor i byggnader erhålla en reducerad avgift. Ekerö kommun har idag en sådan reducering i sin taxa.

Dock har såväl ishallar som simhallar en väsentligt högre nytta än sporthallar då dessa är direkt beroende av en vattenanslutning för att alls kunna nyttjas för det ändamål för vilket bygglov har beviljats. Därmed är det inte möjligt att med hänvisning till principen om skälighet och rättvisa reducera avgiften för dessa ytor.

Taxetekniskt erhålls reduktionen genom att bostadsenheten för dessa ytor definieras till 300 m² i stället för 150 m², vilket innebär att för dessa ytor läggs häften så många bostadsenheter till grund för debiteringar för en viss yta.

Bilagor

Bilaga 1, Påverkan på olika typer av fastigheter, Österåker

Bilaga 2, Ändringsförteckning va-taxa 2026, Österåker

Bilaga 3, Va-taxa 2026 Österåker

Tidigare beredning

Österåkers Stadshus AB, 2025-12-10

Österåkersvatten 2025-10-10, §60

Staffan Erlandsson

Kommundirektör

Erik Lanner Sandberg

Ekonomidirektör

Skickas till

Kommunstyrelsen

Verifikat

Dokument-ID 09222115557566699807

Dokument

Tjut till KS Taxor
Huvuddokument
4 sidor
Startades 2026-01-08 11:17:36 CET (+0100) av Sara Salminen Sundholm (SSS)
Färdigställt 2026-01-08 11:49:46 CET (+0100)

Initierare

Sara Salminen Sundholm (SSS)
Österåkers kommun
Org. nr 212000-2890
sara.salminensundholm@osteraker.se

Signerare

Staffan Erlandsson (SE)
staffan.erlandsson@osteraker.se
Signerade 2026-01-08 11:49:46 CET (+0100)

Erik Lanner Sandberg (ELS)
erik.lanner@osteraker.se
Signerade 2026-01-08 11:22:40 CET (+0100)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

